

Derewel ana Piyer

sə vindé mama'am awan Adakay way pə deftere a anan

Piyer a vinden ayak derewel a anan nà, anà do a Yesu ahay à egliz ahay inde aday do ahay tinen apan ti bənan atan mbiyed ataya awan. I varan atan məgala ta sə dakan atan sumor a Mbərom sa ga anga tinen. I dakan atan anan nə sə walay atan nə zek a Mbərom awan, aday Yesu kə təmak atan re. Həna nà, tinen do a Mbərom ahay, aday do si mer su way ana Almasihu ahay kutok. Kwa â ga nə tinen a dəce inde anga tinen do a Yesu ahay dəp nà, lele, anga dəce a tinen ata a dəkay anan nà, Apasay a Mbərom winen à tinen inde.

Nga sa 'am ahay

Mbərom kə walak anan do anahan ahay (1.1-12)

Njihen kawa sa zlan à nga anà Mbərom (1.13 - 3.22)

Agan mer su way a Mbərom kwa à dəce inde (4.1 - 5.14)

Piyer a jan 'am anà do ahay

¹ Nen Piyer, nen do maslan ana Yesu Almasihu, nə vindek ikwen ayak anà kwanay do a Mbərom mə walay aya anga sə pərahan azar, kwanay ma ta 'am aya pə daliyugo sə Pontus, sə Galatiya, sə Kapadosiya, sə Aziya, aday sə Bitiniya ata awan, kwanay mə njahay aya ù kon ataya nə kawa mədurlon ahay.

² Ba kà zlak anan à nga anà Mbərom Bəbay a mənuko sə walay kwanay. A təra kwanay dō ana-han ahay tə Apasay anahan Cəncan awan, anga aday kâ dəfen anan apan anà Yesu Almasihu, aday tâ kwecek pikwen mez anahan, ata kwanay kə təren dō anahan cəncan aya pa 'am a Mbərom kutok.

Mbərom â zəgahak ikwen anan apan sumor anahan, aday â zəgahak ikwen anan apan zay anahan pac pac re.

Mbərom a varak uko nə sifa sa ndav bay ata awan

³ Həruko anan nga anà Mbərom Bəbay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu, anga da gak anan ī zek wa, bina kə varak uko sifa sa ndav bay ata tə alay ana Yesu Almasihu, dō sə slabakay ahay à məke wa ata awan. Anga nan, dī dəfan idé anà aslabakay a mənuko à məke wa ite re.

⁴ Da san zle re, dī njad way ana Mbərom saa varan anà dō anahan ahay à mburom ata awan. Way ata nà, a rəbas bay, a nes bay, a butoy bay re.

⁵ Kə dəfen nga pə Yesu. Anga nan, Mbərom winen apan i ba kwanay tə məgala anahan, anga aday kâ njiden anan sifa anahan saa kan anan anà dō ahay pə luvon saa ndav anan daliyugo ata awan.

⁶ Anga nan kutok, ki tislen anan mivel. Kwa â ga nə dəce ahay inde həna pə cəved cara cara dəp nà, ki tislen anan mivel, anga way ataya ti njahay sə coy a bay.

⁷ Dəce ataya ti tak ikwen à nga, anga aday sə lavay anan kə dəfen nga pə Yesu tə dīdək a daw ata awan. Kwa gura dəp nà, a nes ike asanaw, əna tə

təker anan tə uko. Aday adaf nga a kwanay bugol nə a zalay gura ata bidaw? Anga nan, lele sə təker anan aday â sa nes bay. Matanan kutok, pə luvon ana Yesu Almasihu saa kan zek anà dō ahay ata nà, do ahay ti həran nga anà Mbərom, ti zambad'anan, ti varan mazla6.

8 Kwa â ga nə kə cinen anan anà Yesu tə idé a kwanay həna fan bay, kə pəlen anan. Kwa â ga nə kwanay apan ki cen apan həna fan bay, kə dəfen apan nga coy. Anga nan, kwanay tə ataslay mivel a məduwen a lele, a zalay way sə dō ahay sa ja apan təte ataya awan,

9 anga kə dəfen nga pə Yesu, aday ki njiden anan way a kwanay sa daf apan nga ata awan. Way ata nà, sifa pə cakay a Mbərom.

10 Do maja'am a Mbərom ahay kwakwa tə dəfak anan ahay idé sə wudeh anan lele aday tâ san Mbərom i tam anan dō ahay nə kəkəmaw ata awan. Tə lahak apan sə təker 'am sə sumor ana Mbərom a sə lavay anan zek anga kwanay ata awan.

11 Apasay ana Almasihu a à tinen inde ata kà jak atan panan, Almasihu i sa dəce aday i sa njad'anan mazla6 anahan. Do maja'am a Mbərom ataya tə pəlak sa san anan way ataya ti i təra nə à alay wuraw ata awan, aday ti i təra kəkəmaw ata re.

12 Mbərom a jan atan nà, way ataya ti təra nə à alay a tinen tə sifa pə daliyugo ataya bay, əna a mbəsakan atan anan à alay a kwanay inde həna pə daliyugo ataya kutok. A alay a anan ata nà, do sə dəkay anan ləbara mugom ataya ta jak ikwen anan didek sə way ataya re. Tə wazak ikwen anan dukwen tə məgala sə Apasay Cəncan a Mbərom sə slənay ahay ata awan. Maslay a Mbərom ahay

dukwen ta gak anan may sa san anan way ataya re.

Njihen kawa sa zlan à nga anà Mbərom

13 Anga nan kutok, lele cəna abayak nga a kwanay â lavan zek anà mer su way a Mbərom. Gen anan nga anà zek lele. Dəfen anan idé lele anà sumor a Mbərom a saa gak ikwen à alay a Yesu Almasihu i may ahay azanan ata awan.

14 Dəfen anan apan anà Mbərom à alay wura wura fok, kawa wan mə kəta pə cakay a bəban anahan ata awan. A alay a kə sənen ləbara mugom a fan bay ata nà, sa zlak ikwen à nga cəna, way lelibay aya awan. Əna həna kí men pə way ataya sabay jiya awan.

15 Adəka bay, azla a kwanay â təra cəncan a à way ahay inde fok. Bina, Mbərom do sə ngamak ikwen ata, winen nà, do cəncan awan.

16 Deftere a Mbərom a ja matana re, a wa Mbərom a ja nà: «Təren do cəncan aya, anga nen do cəncan awan.*»

17 Kwanay apan ki gen amboh nà, kə ngimen anan à Mbərom nà, Bəbay. Əna winen apan i gan sariya anà do ahay ite nà, a gəzlan atan alay pi zek wa bay, əna kuwaya nə pə ines anahan a way anahan. Anga nan kutok, ndəven anan luvon a kwanay mə mbəsakak ikwen a pə daliyugo a anan ataya ta sə dəfan apan lele.

18 Kə sənen apan zle, Yesu kə bəmbadak ahay kwanay anga aday kâ sa njihen kəriya kawa bije a kwanay ahay kwakwa ataya sabay ite. A

* **1:16** Ca pə Farillaaji Lewinjko'en 19.2.

bəmbaday ahay kwanay nà, tə way sə njahay bay,
kawa dala sə gəda a nes bay ataya bay.

19 Əna a bəmbaday ahay kwanay adəka nə tə
mez a Yesu Almasihu a tə alay anahan awan, mez
anahan nə məgala awan. Yesu, winen kawa wan
sə təman lele mənjəna ines, aday do ahay tə waslan
anà Mbərom ata awan.

20 Mbərom a walay anan winen nà, kwa
daliyugo dukwen mə ndakay a fan bay, aday həna
Mbərom a kay anan uho pə alay a mədakwidok a
anan anga sa tam kwanay.

21 Anga winen kutok, kwanay kə dəfen nga pə
Mbərom, winen do sə slabakay anan ahay Yesu à
məke wa, sə varan mazla6. Natiya, kə dəfen nga
pə Mbərom, aday kə dəfen anan idə nə hwiya anà
winen a re.

22 Kə ndiken anan mivel a kwanay lele anga kə
pərihen anan azar anà cəved sə didek. Ata ki mben
apan sə pəlay mərak ahay tə didek awan. Anga
nan, na wa pəlen atan nə pac pac tə mivel kərték
awan.

23 Bina kə təren do wiya aya anga 'am a Mbərom
kə wahak kwanay miza awan, 'am ata dukwen a
nes itəbay sə coy awan. Sə varak ikwen sifa wiya
ata nà, zek a Bəbay Mbərom awan, winen a mac
itəbay.

24 Deftere a Mbərom a wa:

«Do ahay fok tinen kawa gujed,
mazla6 a tinen aya dukwen kawa avərez ana
gujed ataya re.

Gujed i mac, avərez a dukwen i guce.

25 Óna 'am a Mbərom nà, winen nə i ga inde pa sə viyviya awan.[†]»

'Am a Mbərom a mənuko sa slaf anan həna ata nà, ləbara mugom a mbala a kwanay sə sləne ata awan.

2

Mbərom a walay kwanay aday kâ təren do anahan aya awan

¹ Kak matanan cukutok nà, mbəsiken sa ga sədœk, kâ gədən mungwalay sabay, kâ jipen miresl à 'am cuwcew bay, kí gen idé pə way su do bay, kâ gədən anan azar ù do bay re.

² Təren adəka nà, kawa wan gindez aya sa gan may anà pay a may a tinen ahay pac pac ataya awan. Natiya, gen anan may anà 'am a Mbərom a dîfek ata nà, kawa gwaslay ahay sa gan may anà pay ata awan. Matanan, ki sa həren hus pə ana Mbərom sa tam wa kwanay sə coy ata kutok.

³ Anga Deftere a Mbərom a ja nà: «Kə tukumen anan coy, Mbərom nə do lele awan.*»

⁴ Hədəken ahay pə cakay a Yesu. Winen nə kon sa var sifa, əna do ahay ta lar anan kawa kon lelibay awan. Aya əna, Mbərom a gəba anan, anga pə idé anahan nə, sə zalay kon sa dəzlwahay fok adəka nà, winen awan.

⁵ Kwanay dükwen, kə təren kawa kon a tə sifa aya ata awan, aday Mbərom winen apan i ra kwanay sa dəzlwahay doh a aday Apasay anahan i sa njahay uda ata awan. U doh ata dükwen, ki təren uda do sə gədən dungs anà way ahay ma ga

---

† 1:25 Ca pə Esaaya 40.6-8.   * 2:3 Ca pə Jabuura 34.9.

nga aya awan, saa gan mer su way sa zlan à nga à Mbərom, anga Yesu Almasihu.

6 Mə vinde à Deftere a Mbərom inde, Mbərom a wa:

«Cen apan, ni daf kon sə mide uno à wulen su doh sə Urəsalima inde, ni han apan doh.

Nə walak anan, winen kon lele awan.

Kuwaya dowan a kà bənak alay à winen inde cəna, waray i naa gan itəbay.[†]»

7 Pə kwanay do sa daf apan nga ataya nà, winen kon lele awan. Óna pu dō sa daf apan nga itəbay ataya ite, winen matanan bay. Bina tə vinde à Deftere a Mbərom inde nà:

«Kon mbala ana do sa dezl way ahay sa lar anan ata nà,

sə təra kon sə mide lele adəka nà, winen.[‡]»

8 Asa tə vindek à Deftere inde re, Mbərom a wa:

«Ni daf kon sə hawan saray anà do ahay,

aday ti slashay apan re.[§]»

I hawan atan saray, anga tə dəfak nga pa 'am a Mbərom a bay. A təra kətanan anga a nan anà zek a Mbərom a kwakwa way anahan.

9 Óna kwanay nà, zahav a mə walay ataya awan, do sə gədan dungo anà way ahay anga Bahay a mənuko, slala ma ga nga anga Mbərom ata awan, do mbala ana Mbərom a sə ngamay ataya awan. Mbərom a təmay kwanay i ide zənzen a wa, a daf kwanay i ide jiyjay anahan inde sa dav cəvedabay ata awan. A walay apan kwanay anga aday kâ diken anan anan mer su way anahan lele aya anà do ahay.

[†] **2:6** Ca pə Esaaya 28.16.   [‡] **2:7** Ca pə Jabuura 118.22.   [§] **2:8** Ca pə Esaaya 8.14.

10 Kwakwa ata nà, abay kwanay do a Mbərom ahay bay. Ùna həna kə təren do anahan ahay kutok. Kwakwa ata nà, abay kə sənen way a Mbərom sa gak ikwen lele aya ata bay, òna həna kə sənen anan, kə njidən anan adəka coy kutok.

Təren do si mer su way a Mbərom ahay

11 Mərak uno ahay, sənen apan aday nà, kwanay nə mbəlok ahay, mədurlon aya həna pə daliyugo. Man sə njahay a kwanay inde à man a anan ibay. Anga nan na wa, mbəsiken sa ga way ana ubor si zek sa gan may. Kì gen apan idé bay. Way ataya ti nəsek ikwen anan mivel a kwanay lele ata awan.

12 Anjahay a kwanay à wulen su do sə pəra ahay â ga nə lele, anga aday kwa â ga nə ti gədak ikwen azar dəp nà, ti canan anà mer su way a kwanay sa taa ga pac pac ataya lele aya awan. Ata, pə luvon ana Bahay a mənuko saa may ahay ata nà, ti həran anan nga anà Mbərom kutok.

13 Dəfen anan apan anà do a məduwen aya həna pə daliyugo ataya awan, anga həna kwanay nə do ana Bahay a mənuko Yesu ahay. Dəfen anan apan anà bahay sə Ruma, anga a lavan nga anà do a azar aya awan.

14 Dəfen anan apan anà guverner ahay re, anga sa daf atan aday tâ gan sariya anà do ahay nə zek a bahay sə Ruma awan. A daf atan aday tâ kətah anan do sa ga way lelibay aya awan, aday sə ngaman anà do sa ga way lele ataya cite re.

15 A nan a Mbərom cəna, gen way lele aya awan. Ata do mindel a sa san awan bay ataya ti gədak ikwen azar sabay, òna ti tacay 'am adəka kutok.

16 Njihen anjahay sa nga a kwanay, ña kâ sa bayiken nê ki mben apan sa ga way lelibay a anga anjahay a kwanay barbarar a ata bay. Adëka bay, njihen nê lele, tæde kawa anjahay su do si mer su way a Mbërom ahay ata kutok.

17 Dëfen anan apan anà do ahay nê fok. Pëlen anan mërak sa daf nga pë Yesu ataya awan. Jëjiren anan à Mbërom. Dëfen anan apan anà bahay su kon re.

Dëce ana Almasihu sa sa

18 Kwanay do sa ga mer su way àga do ahay ataya awan, dëfen anan apan anà bahay su doh a kwanay ahay, hëren atan nga lele. Kwa â ga nê tinen do lëfedëde aya awan, kwa â ga nê tinen do jinje aya awan, dëfen atan apan nê à alay kërték a wa hërro fok.

19 Do kë sëmak anan sa sa lirew anga Mbërom nà, lele. Kwa â ga nê abay tæde â sa lirew ata matanan bay dëp nà, wita way sa zlan à nga anà Mbërom.

20 Kak ti sak ikwen lirew anga ki gen nê way lelibay aya cukutok nà, wita dëce së munapanaw mba daw? Adawar! Ñna, kak ti sak ikwen lirew anga ki gen nê way lele awan, aday kë sëmen anan nà, i zlan à nga à Mbërom a kutok bidaw?

21 Mbërom a a ngamak ikwen nê pë winen awan, anga Almasihu a ta nga anahan a kâ sak lirew nê bayak a anga sa tam kwanay. Winen nê minje së dakak ikwen anan cëved aday kî gen kawa winen a re.

22 Kula winen kâ gak ines itëbay fok. Mung-walay inde à winen inde itëbay re.

23 Do ahay tə gənahak anan, kà mak atan anan uda siked a bay. Kwa â ga nə kà sak lirew dəp nà, kè pəlak 'am pə dowan wa bay re. Adəka bay, a mbəsakan anan way ata à alay inde ana Mbərom, winen do sa san sa ga sariya lele ata awan.

24 Yesu Almasihu a ta nga anahan a kà tavakak anan ines a mənuko ahay pa nga anahan awan, a mac anan pə dədom mə zləlngad awan. A ga matanan, anga aday dâ təra kawa do ma mac aya pə cakay sə ines ahay, aday dâ njad sə njahay sə dîfek a lele. Də mbərak həna anga mbəlak anahan a sa njad ataya awan.

25 Abay kə təren kawa təman mə lize aya awan, əna həna ki men ahay, ki pərihen anan azar nà, anà dowan a sa ca pikwen aday sa gak ikwen nga ata awan.

3

Anjahay atə ana uwar ta mbaz

1 Kwanay uwar ahay dukwen, kuwaya â dəfan apan anà mbaz anahan. Ka sak i gen matanan asanaw cəna, kwa mbaz a kwanay ahay tə dəfak nga pa 'am a Mbərom fan bay dukwen, ti canan anà azla a kwanay a lele ata nà, kwa abay ki jen awan tə təbəlem a kwanay bay dəp nà, ti mbəda anan mivel a tinen, ti daf nga pə Mbərom.

2 Ti ca pə anjahay a kwanay nə lele, aday kə dəfen atan apan dukwen lele a re.

3 Kê dəfen anan abayak nga a kwanay pə way sə ndakay zek ahay ata bay, kawa sa ja nà, kē viren anan anan alay a kwanay fok anà atərad ngə bay, anà andakay zek tə way sə gura ahay aday masa

bayak ataya bay, aday anà apak zana lele aya ata bay re.

⁴ Ðna, suwan arëba a kwanay â cay ahay adëka nà, à mivel a kwanay ahay wa bugol. Tëren do së tate ahay aday sëkëffe aya awan. Bina arëba kawa winen ata nà, a nes itëbay fok, a zlan à nga anà zek a Mbërom a bayak awan.

⁵ Bayiken pë uwär kwakwa aya së dëfan ide anà Mbërom ataya aday. Të ndakay zek në këtanan, të dëfen apan anà mbaz në lele,

⁶ kawa ana Saratu së dëfan apan anà Ibërahima. A ngaman dukwen bahay anahan. Kak kë mbësiken anan cëved anà zlawan bay, aday ki gen way lele aya nà, ata kë tèrent dëna ana Saratu ahay re.

⁷ Kwanay bahay su doh ahay dukwen, kuwaya â njahay të uwär anahan lele matanan. Gen atan lele, anga kë sënén zle, uwär ahay në bële aya awan, tinen kawa kwanay bay. Dëfen atan apan, anga sifa ana Mbërom sa var këriya ata nà, a var anan anga do ahay fok hërro, uwär të mungol. Ata Mbërom i tëmahak ikwen anan amboh a kwanay a sa gan ataya awan.

Liven anan zek anà asa lirew

⁸ Ni ndav anan 'am uno hëna nà, natiya: Kwanay a fok, 'am â zlak ikwen pi zek ahay lele. Agan ï zek wa ù ðo, â ga inde à wulen a kwanay ahay. Pëlen zek ahay lele, anga kwanay kë tèrent të mërak ahay pë cëved a Mbërom. Gen anan lele anà ðo azar aya awan. Nihen anan nga a kwanay ahay.

⁹ Kì men anan anan uda sikef anà ðo së sëdök ahay bay. Dowan a kà gënahak ikwen dukwen, kâ gënihen anan uda bay. Adëka bay, pësen anan 'am

lele aya awan, anga Mbərom a ngamak ikwen nà, sa ga matanan. Ki gen matanan nà, Mbərom i gak ikwen sumor anahan.

¹⁰ Deftere a Mbərom a ja nà:

«Kuwaya a nan sa njad anjahay mugom a tə ataslay mivel a cəna,
â ja 'am lelibay a sabay, â gad mungwalay bay re.

¹¹ A sa ga way lelibay a sabay, â ga adəka cəna, way lele aya awan.

A pəlay cəved sa njad zay tə do ahay bugol.

¹² Mbərom a dəfan idé lele nà, anà do sa ga way lele aya ata awan.

Do ataya ta gak amboh cəna, a pəkan atan apan sləmay lele.

Əna do sa ga way lelibay aya ite nà, a nan sə canan atan pə idé wa bay jiya awan.* »

¹³ Kak kə pəlen sa ga nə way lele aya tə mivel kərték a nà, waya saa gak ikwen huwan cara anaw?

¹⁴ Kwa â ga nə awan a i cak ikwen wurnjalan i zek wa anga mer su way a kwanay a sa ga lele ataya dəp nà, Mbərom i taslak ikwen anan mivel. Natiya kutok, kâ jəjiren anan anà do sə pəlay sa gak ikwen sədəök ataya bay, kâ jilen awan bay fok.

¹⁵ Əna adəka bay, həren anan nga anà Almasihu à mivel a kwanay inde. Winen taayan bahay a kwanay. Liven anan zek lele sə mbədahan apan anà do sə cəce pikwen wa kə dəfen anan idé anà Yesu Almasihu nà, anga ma kərték anaw ataya awan.

¹⁶ Mbədihen atan apan nə ta 'am ziyyaz awan, aday dəfen atan apan re. Gen nə way a aday kə

---

* ^{3:12} Ca pə Jabuura 34.13-17.

sənen zle, winen lele ataya hwiya. Ata, do ahay ta jak pikwen 'am lelibay a cəna, waray i gan atan, anga tə gədak ikwen azar nə pə anjahay a kwanay pə cəved ana Almasihu lele aya ata awan.

17 Kak kà zlak anan à nga anà zek a Mbərom a nà, suwan sa sa lirèw anga mer su way lele aya awan, ta sa sa lirèw anga sədœk a kwanay ahay nà, na.

18 Yesu Almasihu a mac anga ines a mənuko ahay nà, saray kərtek, aday kà ndəvak anan mer su way anahan coy. Winen do mənjəna ines ata, kà məcak anga do sə ines ahay, anga aday â zla kwanay à man a Mbərom. Do ahay tə vədak anan, əna Apasay Cəncan a kà mak anan anan sifa anahan.

19 Tə məgala ana Apasay ata, kà zlak saa dakan anan ahay 'am a Mbərom anà apasay ahay tinen à dangay inde ataya awan.

20 Apasay ataya nà, kwakwa tə vəze pə Mbərom, à alay anahan sa ga munapanaw anga Nuhu ta sa ba anan i ndakay kwalalan ata aday. Do sa tam a kwalalan ahay inde nà, tinen mənjœk, do ahay jəmaakan ca. Mbərom a tam atan nə tə a'am.

21 A'am a tinen sə takas wa ata nà, a ga minje tə baptisma sa tam kwanay i ines a kwanay ahay wa ata awan. Winen nə abanay mbala mənuko sə cəce pə Mbərom wa aday â banay puko wa ines ahay ata awan, bina abanay sə do ahay sə banay zek ata bay. Ata baptisma i təma kwanay kutok, anga Yesu Almasihu kà slabakak ahay à məke wa.

22 Yesu Almasihu nə kà mak way anahan à mburom, a njahay pa man sə njahay lele pə alay puway a Mbərom, winen Bahay sə maslay a

Mbərom ahay, aday Bahay sə way məgala aya ata re.

4

Mbərom à ga pikwen bahay

¹ Da san zle, Almasihu kà sak lirew nə bayak awan. Anga nan, lele dukwen kwanay kâ liven anan zek anà asa lirew ata re, anga do kà sak a sa lirew bayak a nə a ga ines sabay.

² I ban pə həna anan wa hus pa 'am azanan, à alay a kwanay saa njad sə njahay pə daliyugo ata fok cəna, gen nə way sa zlan à nga anà Mbərom, bina way a sa zlan à nga anà ubor si zek a kwanay lelibay ataya sabay.

³ Kə lizen anan alay a bayak coy matanan, sa ga way kawa su do sə pəra ahay sa gan may sa ga ata awan. Kí gen matanan həna sabay. Kwakwa ata nà, kə mbəlen anan ahay, ka ti gen ahay cəna, way sa zlan à nga anà ubor si zek a vərre, ka taa viwen ahay nga, ka tii gen agəsle lelibay aya awan, ka taa njihen sa sa mahay, ka tii gen pəra, way sa zlan à nga anà 'am a Mbərom a bay ataya awan.

⁴ Óna həna kutok, do sə pəra ahay ti ga way ataya asa nà, ki zlen tə tinen jiga sabay. Aday do ataya tə canak ikwen tə tinen sabay ata nà, a gan atan masuwayan, aday ti gənahak ikwen.

⁵ Óna pə luvon a inde ite nà, ti naa mbədahan apan anà sariya a Mbərom saa gan anà do ahay fok ata awan. Kwa dowan aya nə tə sifa aya awan, kwa dowan aya nə ma mac aya awan, Mbərom kə lavak zek sa gan atan sariya anahan.

⁶ Anà do ma mac aya nà, 6a Mbərom kà gak atan ahay sariya kawa anahan sa taa gan ahay

anà do ahay pè daliyugo a anan ata awan. Aya èna Almasihu a zla à man su do ma mac ataya saa dakan atan anan ahay lèbara mugom awan, anga aday tâ njad sifa sa ndav bay ata pè kértek a tè Mbèrom.

Anjahay su do a Yesu ahay à wulen a tinen aya inde

⁷ A mbèsak bayan a sabay, daliyugo i ndav. Anga nan, kwanay sènen nga lele, aday gen anan nga ï zek, anga aday kí mben apan sa gan amboh anà Mbèrom.

⁸ Mè zakay a jiga nà, pèrihen anan azar anà asan zek à wulen a kwanay ahay tè mivel kértek awan, anga kak kà pèlen zek ahay cèna, kwa ines a â ga inde nè bayak dèp nà, ki pèsen zek ahay re.

⁹ Tèmihen mbèlok ahay, tèben anan wa anà do ahay, mènjèna sè gungwazan atan apan.

¹⁰ Mbèrom kà gak ikwen sumor nè bayak awan tè cèved ahay cara cara. Kè varak anan mègala sa ga way ahay cara cara anà kuwaya fok. Kuwaya â ga anan mer su way tè mègala a Mbèrom a sa var anga sa man zek anà do ahay ata awan.

¹¹ Kak dowan a nè mègala anahan inde sa ja 'am nà, â ja nè 'am a Mbèrom a sa ja ata awan. Kak dowan a mègala anahan inde sa gan mer su way anà do ahay, â man atan zek tè gèdan a Mbèrom a sè varan ata awan. Gen matanan anga aday do ahay tè hèran nga anà Mbèrom pè way ahay fok tè slèmay ana Yesu Almasihu. Mazlab tè mègala nà, à alay anahan inde pa sè viyviya awan. Amen!

Asa lirew anga sè parahan azar anà Almasihu nè lele

12 Car uno ahay, kwanay apan ki sen lirèw bayak a nà, â gak ikwen masuwayan bay. Way ata nà, tèktek i ga zek wanahan.

13 Kè tiren nga nà, à dèce ana Almasihu sa sa ata inde. Anga nan, tislen anan mivel adèka, anga aday pèluvon a mazlaò a Yesu i kay zek uho ata nà, ki i tislen mivel nè bayak awan.

14 Kak do ahay tinen apan ti gènahak ikwen anga Almasihu nà, Mbèrom i daf pikwen alay sè mazlaò anahan, anga Apasay a Mbèrom sè zalay way ahay fok tè mazlaò ata i njahay tè kwanay kutok.

15 Dowan à wulen a kwanay â saa sa lirèw anga sa ga way lelibay a bay, kawa avad nga su do, aga akar, adazay à 'am sè do ahay inde. Wita nà, â sa tèrak ikwen bay, dèce lele a anga kwanay bay.

16 Òna, kak dowan a a sa lirèw nà, anga a pèrahan azar anà Almasihu cèna, waray â sa gan anan bay. A hèran anan nga anà Mbèrom adèka, bina winen do ana Almasihu.

17 Alay a kè slak, Mbèrom i gan sariya anahan anà do ahay kutok. I lah sa gan sariya a pa 'am nà, anà do anahan ahay aday. Aka aday kak mènuko do anahan ahay dukwen i lah sa gak uko sariya pa 'am nà, do aday kè dèfak anan apan anà lèbara mugom a bay jiga fok ataya nà, i sa ga atan nè kèkèma kutok anaw?

18 Kawa ana Deftere a Mbèrom sa ja, a wa:
 «Kak do didek aya ta tam nè wurcihew wurcihew nà,
 do sè atahasl ahay sè dèfan apan anà Mbèrom
 itèbay ataya ti sa ga nè kèkèmaw?»

---

* **4:18** Ca pè Balndi 11.31.

¹⁹ Anga nan kutok, do sa sa lirew ahay anga a zlan à nga anà Mbərom ataya nà, tâ pərahan azar sa ga lele, tâ mbəsak a zek a tinen pə alay a Mbərom awan. Winen nə do sə ndakay atan aday a ga anan way anahan sa ja ataya fok hwiya ata awan.

5

Agan nga anà do a Yesu ahay

¹ Ni jan ayak 'am həna anan nà, anà məced sə egliz ahay à wulen a kwanay inde ataya awan. Nen a dukwen, məced sə egliz a re. Nen nə canak anan anà lirew anà Almasihu sa sa à alay ata awan. Ni njad sa zla à man sə mazlab ana Almasihu ata inde pə kərtæk a tə kwanay. Anga nan, na jak ikwen, na wa:

² Gen anan nga anà do a Yesu ahay, winen sə varak ikwen à alay inde ata awan. Gen atan nga nə tə mivel kərtæk awan, kawa do sa gan nga anà təman anahan ahay ata awan. Gen atan nga kawa sa zlan à nga anà Mbərom awan, bina kawa dowan a a gak ikwen apan bəlaray bay. Dəfen anan abayak nga a kwanay nə pi mer su way, mənjəna a kwanay sə bayak pə dala a saa njad ata awan.

³ Kâ si gen bahay pa nga su do a Mbərom sə varak ikwen ataya tə məgala bay, əna təren atan minje lele aya awan adəka.

⁴ Ki gen anan matanan acəkan cəna, pə luvon a Yesu Almasihu do sa gak uko nga i nay ahay kutok ata nà, kwanay ki i njidən anan magwagway a məduwen a sə njahay pa sə viyviya ata awan. Anga magwagway ata nà, a zalay way azar aya fok.

5 Kwanay njavar ahay ite, na jak ikwen, na wa: Dafen anan apan anà mæced a kwanay ahay. Na jak ikwen à kwanay a fok kutok, men anan nga a kwanay à mændak, men anan zek i zek ahay lele, anga Deftere a Mbærøm a ja, a wa:

«Mbærøm winen a ngazlan uda saray anà do sə kwecele ahay,

əna a gan sumor nà, anà do sa ma nga a tinen
ahay nə hænek à mændak ataya awan.*»

6 Anga nan, na jak ikwen, na wa: Men anan nga a kwanay hænek à mændak pa 'am a Mbærøm Ba Mægala, anga aday winen a â cakaf kwanay à alay a sa zlan à nga ata awan.

7 Way sə juwrak ikwen anan abayak nga fok, mbæsiken anan anan à alay anahan a inde, anga winen do sa gak ikwen nga.

8 Gen anan nga i zek ahay, ben! Bina do manide a kwanay Fakalaw winen apan i bar, winen apan i pəlay dowan a aday i ban anan, kawa ziyel sa zlah pi zek sə dazay zugwender sə pəlay way sa pa anahan ata awan.

9 Tiven anan pa 'am njenjan lele, pərihen anan azar sa daf nga pə Mbærøm. Kə sənen apan zle, do a Yesu ahay kwa aha fok tinen apan ti ga dæce bayak a kawa kwanay aya re.

10 I njahay bayak a sabay, ka sak i sen lirèw ata coy nà, Mbærøm do sa taa gak uko sumor ahay ata, i lavay anan zek tə kwanay, i varak ikwen mægala sə səmen anà way ahay fok. A ngamak ikwen anga aday kâ dæzlen à man sə mazlað anahan à alay ana Yesu Almasihu inde sə coy awan.

* **5:5** Ca pə Balndi 3.34.

11 Winen nà, məgala anahan inde pa sə viyviya awan. Amen!

Andav sa 'am ahay

12 Su mo zek sə vinde anan derewel a cədew a anan nà, Silas. Winen nə mərak uno, dō didek awan. A pərahan azar anà Yesu tə didek a re. Nə vindek ikwen ayak nà, anga aday kâ njiden məgala lele. Aday nə dəkak ikwen anan ayak nà, sumor a Mbərom sa gak uko tə didek ata awan. Kâ sa sliren wa à man a bay.

13 Do a Yesu ahay à Babila à man a anan ta jak ikwen ayak 'am. Mbərom a walay atan d'ukwen kawa anahan sə walay kwanay ata re. Wan uno Markus kà jak ikwen ayak 'am a re.

14 Jen anan 'am i zek ahay lele, tə mivel kərték awan, anga kwanay tə mərak ahay.

Mbərom à varak ikwen zay anahan, kwanay mə jipay a tə Almasihu ataya awan.

**Mbuko: A&yan 'am wiya awan
The New Testament in the Mbuko language of
Cameroon (CM:mqb:Mbuko)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 14 May 2025
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092